

Chambre des représentants

Kamer van volksvertegenwoordigers

Question Parlementaire

Parlementaire Vraag

Document : 54 2014201505163

Session / zitting :

20142015 (SO)

20142015 (GZ)

Dépôt / Geregistreerd : 29/09/2015

Auteur : JADIN Katrin

Départements interrogés Bevraagde departementen	N° de question Vraagnummer	Fin délai Einde termijn
7 M. Justitie M. Justice	573	30/10/2015

Les tribunaux de famille.

Un an après la création du tribunal de la famille, un premier bilan a été fait et il ressort que cette juridiction fonctionne assez bien. Cependant, les juges de famille craignent un changement suite à la réforme de la Justice qui entrera en vigueur en janvier 2016.

En effet, le flux d'information ne sera plus le même car l'intervention du ministère public ne sera plus obligatoire. Sans l'apport du parquet, il sera donc difficile pour les juges de famille de connaître le passé des différentes parties de conflit.

1. Pouvez-vous partager la crainte des juges de famille?

2. Si oui, que comptez-vous entreprendre pour assurer l'échange d'informations dans les tribunaux de famille?

ANTWOORD

1) en 2) De wet van 19 oktober 2015 houdende wijziging van het burgerlijk procesrecht en houdende diverse bepalingen inzake justitie, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 22 oktober 2015, streeft er niet naar om alle mogelijkheden van tussenkomst van het openbaar ministerie te hervormen, maar om het openbaar ministerie aan te zetten om zijn verantwoordelijkheid te nemen wat zijn tussenkomsten betreft, daar waar het vroeger zijn advies op stelselmatige wijze moest geven (memorie van toelichting, *Gedr. St.*, Kamer, gewone zitting 2014-2015, nr. 54-1219/001, blz. 13). Daar waar er vroeger een verplichte mededeling van het dossier bestond aan het openbaar ministerie, zoals bepaald in de artikelen 764 en 765/1 van het *Gerechtelijk Wetboek*, zal haar advies in de toekomst slechts facultatief zijn.

In voornoemde wet van 19 oktober 2015 wordt de verplichting voor het openbaar ministerie om een advies te verlenen in familiezaken in een reeks gevallen bevestigd of behouden.

Vanaf 1 januari 2016 zal de familierechtbank dan ook het advies kunnen eisen wanneer de aan die rechtbank voorgelegde vordering betrekking heeft op een minderjarige (de nieuwe artikelen 765/1, derde lid, en 764, vierde lid, van het *Gerechtelijk Wetboek*).

In de wet van 19 oktober 2015 is die wettelijke verplichting eveneens behouden in een reeks familierechtelijke aangelegenheden, zoals: homologatie van de akten van bekendheid (artikel 72 van het *Burgerlijk Wetboek*); materiële verbetering van de akten van de burgerlijke stand (artikel 99 van het *Burgerlijk Wetboek*); procedure inzake de vermoedelijk afwezigen (artikel 112, § 2, van het *Burgerlijk Wetboek*); opheffing van het verbod voor minderjarigen om een huwelijk aan te gaan (artikel 145 van het *Burgerlijk wetboek*); procedures met betrekking tot de pleegvoogdij (de artikelen 475*ter*, derde lid, en 475*sexies*, derde lid, van het *Burgerlijk Wetboek*); inbezitstelling van een onbeheerde nalatenschap (artikel 770 van het *Burgerlijk Wetboek*) ...

Ten slotte voorziet de wet van 19 oktober 2015 dat het College van procureurs-generaal via richtlijnen nog een aantal gevallen kan bepalen waarvoor het advies van het openbaar ministerie verplicht zal zijn. De procureurs-generaal bij de hoven van beroep zullen hierbij instaan voor de goede tenuitvoerlegging ervan (de nieuwe artikelen 764, vijfde lid, en 765/1, derde lid, van het *Gerechtelijk Wetboek*).

De parlementaire werkzaamheden betreffende voornoemde wet van 19 oktober 2015 wijzen ons er overigens op dat, ondanks deze opheffing van de systematische tussenkomst van het openbaar ministerie via adviezen, de rechter de mogelijkheid zal behouden om in verschillende gevallen de medewerking te vragen van het openbaar ministerie (memorie van toelichting, *ibidem*, blz. 13). Aldus zal de rechter op grond van artikel 872 van het *Gerechtelijk Wetboek* voor vorderingen betreffende de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit familiale betrekkingen, van het openbaar ministerie kunnen eisen, wanneer de zaak aan

Beleidscel van de Minister van **Justitie**

haar advies mag worden onderworpen, inlichtingen in te winnen omtrent de punten die hij aangeeft, rekening houdend met het belang van het kind indien het verzoek betrekking heeft op een minderjarige. Op dezelfde wijze zal deze magistraat op grond van artikel 1253ter/6 van het Gerechtelijk Wetboek verplicht kunnen worden een politieonderzoek te laten plaatsvinden om de materiële huisvestingsomstandigheden van het kind vast te stellen of om het milieu van het kind beter te leren kennen.

Ten slotte moet worden onderstreept dat, overeenkomstig artikel 138 *bis*, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, het openbaar ministerie ook tussenbeide komt bij wege van rechtsvordering en vordering. Het treedt ambtshalve op in de gevallen die de wet bepaalt en bovendien telkens als de openbare orde zijn tussenkomst vergt.

Het openbaar ministerie zal bijgevolg zijn vorderingsrecht of zijn onderzoeksbevoegdheden kunnen blijven uitoefenen zoals vroeger in de gevallen bedoeld in de wet of wanneer de openbare orde in het gedrang komt. Het zal bijvoorbeeld aan de familierechtbank kunnen vragen een afwezige persoon overleden te verklaren (artikel 126 van het Burgerlijk Wetboek). Het zal daarentegen alle nuttige inlichtingen moeten inwinnen - en dus onderzoeken - omtrent een voorgenomen binnenlandse adoptie (artikel 1231.5 van het Gerechtelijk Wetboek).

Gelet op het voorgaande lijkt uw vrees mij ongegrond.

De minister,

Koen GEENS.

Bijlage(n): Nee

REPONSE

1) et 2) La loi du 19 octobre 2015 modifiant le droit de la procédure civile et portant des dispositions diverses en matière de justice, publiée au *Moniteur belge* du 22 octobre 2015, ne cherche pas à réformer l'ensemble des modes d'intervention du ministère public mais à responsabiliser le ministère public dans ses interventions, là où autrefois il devait rendre son avis de manière systématique dans les affaires communicables (Exposé des motifs, *Doc. parl.*, Ch., sess. ord. 2014-2015, n° 54-1219/001, p. 13). Si l'obligation antérieure de communication du dossier au ministère public dont il est question aux articles 764 et 765/1 actuels du Code judiciaire, est maintenue, son avis ne sera en principe à l'avenir plus qu'une faculté.

Cependant, la loi du 19 octobre 2015 précitée consacre ou maintient l'obligation pour le ministère public de rendre un avis dans le cadre des affaires familiales dans une série d'hypothèses.

Ainsi, à partir du 1er janvier 2016, le tribunal de la famille pourra requérir son avis lorsque la demande qui lui est soumise, concerne un mineur (articles 765/1, alinéa 3, et 764, alinéa 4, nouveaux du Code judiciaire).

De même, la loi du 19 octobre 2015 a conservé cette obligation légale dans une série de matières relevant du droit de la famille, par exemple : homologation des actes de notoriété (article 72 du Code civil) ; rectification matérielle des actes de l'état civil (article 99 du Code civil) ; procédure relative aux présumés absents (article 112, § 2, du Code civil) ; levée de l'interdiction pour les mineurs de contracter mariage (article 145 du Code civil) ; procédures relatives à la tutelle officieuse (articles 475ter, alinéa 3, et 475^{sexies}, alinéa 3, du Code civil), envoi en possession d'une succession vacante (article 770 du Code civil),...

Enfin, comme le prévoit la loi du 19 octobre 2015, le Collège des Procureurs Généraux pourra encore préciser par voie de directives une série d'hypothèses pour lesquelles l'avis du ministère public sera de rigueur. Les Procureurs Généraux près les Cours d'Appel veilleront dans ce cas à leur bonne exécution (articles 764, alinéa 5, et 765/1, alinéa 3, nouveaux du Code judiciaire).

Par ailleurs, malgré cette suppression de l'intervention systématique du ministère public par voie d'avis, les travaux parlementaires de la loi du 19 octobre 2015 précitée rappellent que le juge conservera la possibilité de demander la collaboration du ministère public dans plusieurs hypothèses (exposé des motifs, *ibidem*, p. 13). Ainsi, en vertu de l'article 872 du Code judiciaire, le juge pourra toujours, pour toute demande relative aux droits et devoirs qui naissent des relations familiales, requérir le ministère public, lorsque l'affaire peut lui être communiquée pour avis, de recueillir des renseignements sur les objets qu'il précise, en tenant compte de l'intérêt supérieur de l'enfant lorsque la demande est relative à un mineur. De même, en vertu de l'article 1253ter/6 du Code judiciaire, ce magistrat pourra être tenu de faire réaliser une enquête de police en vue de

déterminer les conditions matérielles d'hébergement de l'enfant ou pour mieux connaître son environnement.

Enfin, conformément à l'article 138*bis*, § 1er, du Code judiciaire, il y a lieu de souligner que le ministère public intervient également par voie d'action et de réquisition. Il agit d'office dans les cas spécifiés par la loi et en outre chaque fois que l'ordre public exige son intervention.

Dès lors, le ministère public pourra continuer à exercer son droit d'action ou à exercer ses pouvoirs d'instruction comme auparavant, dans les cas prévus par la loi ou lorsque l'ordre public est engagé. Il pourra, par exemple, demander au tribunal de la famille de déclarer le décès d'une personne disparue (article 126 du Code civil). Il devra, par contre, collecter tout renseignement utile – et donc investiguer – sur un projet d'adoption interne (article 1231-5 du Code judiciaire).

Eu égard à ce qui précède, la crainte que vous me rapportez, ne me paraît pas fondée.

Le ministre,

Koen GEENS.

Annexe(s): Non